

mission, bestående af 15 personer af høj moralsk omdømme og anerkendt upartiskhed, jfr. *stk. 1*.

Kommissionen, der forudsættes udpeget i fredstid, skal i givet fald selv kunne iværksætte undersøgelser på områder, hvor der påstås at foreligge en alvorlig krænkelse af Genèvekonventionerne eller protokollen. På andre områder udkræver kommissionens undersøgelser begge stridende parter samtykke. Undersøgelser foretages normalt af et udvalg på 7 af kommissionens medlemmer. Kommissionen afgiver en rapport over resultatet af undersøgelsen til de stridende parter samtykke. Ifølge *stk. 2, a* kan de deltagende stater afgive en erklæring om generel, gensidig anerkendelse af kommissionens kompetence. Det er regeringens hensigt at afgive en sådan erklæring. Dette vil indebære en forpligtelse til at bidrage til finansieringen af kommissionens virksomhed, idet dog udgifterne vedrørende konkrete undersøgelser bæres af de pågældende parter, jfr. *stk. 7*. Størrelsen af det danske bidrag lader sig ikke anslå endnu, men kommissionens administrative udgifter forventes at blive beskedne.

Artikel 91 fastslår det sædvaneretlige princip, hvorefter en part, som krænker Genèvekonventionerne eller protokollen, er erstatningsansvarlig. Ansvaret omfatter ifølge artiklen alle handlinger begået af personer tilhørende den stridende parts væbnede styrker.

Del VI.

Afsluttende bestemmelser

Artikel 92-102 indeholder sædvanlige afslutningsbestemmelser om undertegnelse, ratifikation, ikrafttræden, ændringer m.v. *Artikel 96, stk. 3* re-præsenterer dog en nydannelse derved at man i konsekvens af bestemmelsen i artikel 1, stk. 4 om nationale befrielseskrige har åbnet adgang for nationale befrielsesbevægelser til ved deponering af den ensidig erklæring afgivet til depositarmagten Schweiz at forpligte sig til at anvende konventionerne/protokollen i den pågældende konflikt. *Artikel 98* fastsætter en særlig procedure for konsultationer om eventuelle ændringer af Annex I om identifikation, kendesignaler m.v.

B. Tillægsprotokol II

1) Oversigt over protokollens bestemmelser.

Tillægsprotokollen vedrørende beskyttelsen af ofre i ikke-internationale væbnede konflikter er inddelt i en præambel og 5 hovedafsnit med 28 artikler.

Præambelen understreger, under henvisning til Genèvekonventionernes fælles artikel 3 samt til internationale traktater om menneskerettigheder, behovet for en bedre beskyttelse af ofre for interne væbnede konflikter. Den henviser endvidere til den såkaldte Martens-kalusul, jfr. bemærkningerne til artikel 1 i protokol I ovenfor under A 2). Her ved introduceres klausulen også i interne forhold.

Del I (art. 1-3) regulerer protokollens anvendelsesområde. *Del II* (art. 4-6) indeholder en række grundlæggende regler om humanitær behandling, og *Del III* (art. 7-12) regler om beskyttelse af og respekt for syge, sårede og skibbrudne. *Del IV* (art. 13-18) indeholder regler om civilbefolkningen. *Del V* (art. 19-28) angiver slutbestemmelserne.

2) Gennemgang af protokollens enkelte bestemmelser.

Del I.

Protokollens anvendelse

Som nævnt i præambelen frembyder de internationale traktater om menneskerettighederne en grundlæggende beskyttelse for det enkelte menneske. Blandt disse traktater er især den europæiske menneskerettighedskonvention og FN-konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, begge ratificeret af Danmark, jfr. bekg. nr. 20 af 11. juni 1953 og nr. 30 af 29. marts 1976, Lovtidende C, af betydning i relation til tillægsprotokol II's anvendelsesområde. Begge de nævnte konventioner finder således anvendelse både i fredstid og under krig samt ved enhver tilstand, som ligger mellem disse to yderpunkter, som f.eks. optøjer, interne uroligheder, oprør og borgerkrig. Under offentlig nødstilstand, som truer nationens eksistens (bl.a. krig), kan en række af bestemmelserne i disse konventioner dog fraviges under iagttagelse af særlige procedurer, i det omfang det måtte være påkrævet. Herover for står Genèvekonventionernes fælles artikel 3 der sikrer et vist mindstemål af human behandling under interne væbnede konflikter. Det er imidlertid ikke præciseret, på hvilke interne væbnede konflikter bestemmelsen finder anvendelse. På den ene side er det indlysende, at den ikke finder anvendelse på enhver intern retshåndhævelse, der gennemføres med væbnet magt, og på den anden side stilles der ikke de samme krav til konfliktens karakter, som er en betingelse for, at tillægsprotokol I finder anvendelse.

Protokollen finder efter *artikel 1* anvendelse på alle væbnede konflikter, som ikke dækkes af tillægsprotokol I, og som finder sted på et lands territorium mellem dettes egne militære styrker og oprørsstyrker, som er under ansvarlig kommando